

Franca Cegnarja; — 4. „Raspotje“, novelica izt ržaškega življenja, spisala gospica Maria Antonija; — 5. smešnice; — 6. iskrice. Vsega skupaj 66 strani v veliki osmerki. Dodana je zanimivi knjižici tudi dobro posneta slika slovenskega pesnika in pisatelja Franca Cegnarja.

— Šaljivi Slovenec. Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov. Nabral Anton Brezovnik, učitelj. Natisnila in založila Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani 1884, m. 8, 192 str. Cena 60 kr., po pošti 65 kr. Dober humor človeka povsod priporoča in tudi préprosti Slovenec jako ljubi dovtip in slano šalo; zatorej mislimo, da tudi Brezovnikovemu „Šaljivemu Slovencu“ ni treba posebnega priporočila, priporoča se sam. G. Brezovnik nam je v ti knjigi nabral dolgo vrsto prijetnih, kolikor toliko duhovitih kratkočasnic; nabral jih je po raznih časopisih slovenskih, pa tudi med narodom samim, a nekoliko jih poslovenil iz tujih jezikov. Kratkočasnice so razvrščene po stanovih, toda g. nabiratelj je pazil na to, da ni žalil nobenega stanu, nobene starosti, nobenega spola. Ogibal se je tudi vsega, kar bi utegnilo koga pohujševati ali v slabo voljo pripraviti in nič bi ne bilo škodilo, da je tu in tam izpustil še kako robato besedo. Razvrstil je gradivo v kratkočasnice: 1. iz duhovskega življenja; — 2. iz šolskega in dijaškega življenja; — 3. iz odgoje; — 4. iz kmetskega in meščanskega življenja; — 5. iz obrtniškega in trgovskega življenja; — 6. iz pravniškega življenja; — 7. iz zdravniškega življenja; — 8. iz vojaškega življenja; — 9. iz židovskega življenja; — 10. iz zgodovine. Tem je dodal 11. neradovoljni humor v časnikih in na katedru; — 12. raznoterosti in napósled znani feuilleton, katerega je ob imeniku Mohorjeve družbe l. 1880. neimenovan pisatelj priobčil v „Slov. Narodu“. Vsebina je res bogata in spretno sestavljena, tisek velik in razločen in knjiga ne predraga. Želimo ji veliko kupcev, a še več bralcev. Jezik je v obče prijeten, pravilen. Nekatero jezikovne hibe, ob katere bi se zadeval kritičen bralec, oprostil bode nabiratelju toliko lože, ker ga vsebina knjige brez dvojbe spravi v dobro voljo!

— Nove šolske knjige Ker so nekatere učne knjige slovenske, med njimi Hrovatova latinska slovnica, Žepičeve latinsko-slovenske vaje, v knjigotrštvu že pošle, oskrbeli so naši profesorji, da se nadomestijo z novimi. Prof. V. Kermavner je dovršil novo latinsko slovnico, ki pojde kmalu v tisk, prof. Fr. Wiesthaler pa sestavlja nove latinsko-slovenske vaje za prvi in drugi razred. Iz „Narodne Tiskarne“ pa v kratkem izide prof. Jesenkova avstrijska zgodovina in statistika za četrti gimnazijalni razred.

Ivan Wolf †. Dné 12. decembra m. l. je v Ljubljani nagle smrti umrl izborni slikar slovenski Ivan Wolf, recte Payer. Pokojnik je bil dné 26. decembra 1825. l. porojen v Leskovci na Dolenjskem; obiskoval je od l. 1836—39. dva gimnazijalna razreda v Novem Mestu, potem se je lotil slikarstva, a leta 1845. dné 18. aprila je bil potrjen v vojake. Bil je z domačim ljubljanskim polkom v Italiji, kjer se je l. 1848. in 49. udeleževal vseh tedanjih bojev zoper Pijemonteze in laške upornike. Leta 1849. dné 1. marcija so ga povišali za častnika, in 1854. leta dné 12. septembra za nadlajtnanta in polkovnega adjutanta. Toda še tisto leto meseca oktobra stopi iz vojaške službe ter odide v Benetke, da bi se ondu izuril v slikarstvu, kateremu pa ni mogel posvetiti vsega svojega časa, ker se mu je bilo do leta 1857. trdo boriti za vsakdanji kruh. Leta 1859. se povrne v domovino svojo, kjer se najprej naseli v Št. Vidu nad Ljubljano, pozneje v Ljubljani. Od leta 1860. do 1884. je Wolf naslikal dolgo vrsto prelepkih svetih podob in oltarskih slik za raznovrstne cerkve ter veliko cerkvá zlasti po Kranjskem, a tudi po južnem Štajerskem in Primorskem okrasil s svojimi slikami na présen zid. Toda mož, ki je

hrepenel po najvišjih umetniških uzorih; ki je bil po pravici ponosen na to, kar je vedel in znal; ki je bil izboren učenik učencem svojim n. pr. Janezu in Juriju Šubicu, Tomcu, Ogrinu, Grilcu i. dr.; mož, katerega so čislali in spoštovali velikani slikarske umetnosti, kakor Anselm Feuerbach i. dr.; umetnik, katerega bode kulturna zgodovina slovenska štela med prve veleume naroda našega, povzdigala ga celó nad Langusa — Ivan Wolf je zadnje čase prebil v veliki jedinščini; ni imel niti svojega atelierja ter večkrat ni vedel niti kje bode obedoval, kje bode spal! Bil je pravi prikovani Prometej, ki je v bridkem dušnem trpljenji in telesni bedi pojemal v naših malenkostnih, tesnosrčnih razmerah! Bolan se je hotel dné 12. decembra proti 4. uri iz svojega stanovanja, katerega mu je od 1. decembra plačevalo kranjsko stavbinško društvo, peljati h g. Treotu, da bi se z njim pomenil nekaj o freskah, katere je bilo Wolfu slikati v novem deželnem muzeji. A ko voznik pred Treotovo pisarno na Marije Terezije cesti odpre voz, najde v njem Wolfa nezavestnega. Prepeljejo ga v bólnico, a tukaj je mogel g. dr. Gregorič ml. konstatirati samó smrt njegovo. Dné 14. decembra smo ga pri sv. Krištofu izročili materi zemlji ter hvalili Boga, da je velikega umetnika rešil daljšega trpljenja. „Ljubljanski Zvon“ je imel za danes pripravljen životopis pokojnega umetnika; a zadnje dni mu je o njem došlo še toliko zanimivih poročil, da je spis rajši odložil za eno prihodnjih številk.

Slikar Janez Šubic. Ob umetniškem delovanji slovenskega slikarja Janeza Šubice nam piše prijatelj, zanimajoč se za domačo, tako malo gojeno umetnost: Žalibog so pri nas jako neugodna tla za razvoj slikarske umetnosti; najboljši, a prežalostni dokaz za to mojo trditev bilo je življenje te dni tako nagloma umršega staroste slovenskih slikarjev, Janeza Wolfa. Letá in leta je krasil našo domovino s svojimi izbornimi deli, a vendar je mož umrl v več nego skromnih razmerah. . . . Nemo propheta in patria! — tako si je pač tudi mislil prvi učenec preminulega mojstra, gosp. Janez Šubic, ki je še za Wolfovega bivanja v Šentvidu nad Ljubljano stopil v njegov atelier. Zapustivši domovino, bival je pozneje v Benetkah in v Rimu ter po malem prestanku v domačih krajih naselil se na Dunaji. Od tam so ga l. 1881. poklicali bratje Čehi v zlato Prago, kjer so gradili s požrtvovalnostjo svojega naroda prekrasen Talijin hram. Janez Šubic je ustregel pozivu čeških rodoljubov in prevzel razna dela v novem gledališči. Najprvo je slikal po kartonu češkega slikarja Ženiška edno izmed treh plafondovih podob v velikem gledališkem foyeru, predstavljajočo „Propad“. Na istem prostoru je prevzel zvršitev dveh lunet iz ciklusa slikarja M. Aleša (čitateljem, katerim niso podrobneje znana umetniška dela v češkem gledališči, omenjam, da Alešov ciklus obseza 14 podob, ki nam kažejo češkega junaka, potujočega po domovini svoji; vsaka slika, luneta, predstavlja eden okraj dežele češke in njegove karakteristične zanimivosti); naš slikar je izdelal zadnji dve podobi, ki imate naslov „Otava“ in „Žalov“. Izmed štirih velikih obrazov na stenah glavnega foyerja je slikal potem dve sliki „Život“ in „Zgodovino“. Udeležil se je del, katera so poklonili češki umetniki novoporočenemu cesarjeviču Rudolfu in presvetli njegovi soprogi; v ta „Album čeških umetnikov“ je naslikal z vodnimi barvami (aquarell) podobo, predstavljajočo mlado deklico, ki se pogovarja z Amorjem. Slika ima naslov „Vprašanje“ in je jako dopadla. Umrši nesrečni dr. Tyrš jo je zeló pohvalno ocenjeval v nekem češkem listu (imena se ne spominam več) in rekel, da je slovenski slikar dosegel v tem genru palmo med vsemi ostalimi deli.

L. 1883. je bil poklican vnovič v Prago, da nadaljuje svoja dela v gledališči in popravi slike, katere je poškodoval požar. Popravil je vse slike v foyeru in na